

*** בעקבות פניתנו אל מוסדות הקבוץ-הארצי בדבר בעיות הגרעין סוללים, בקרו אצלנו בימים אלה החברים יצחק פלגי ממחלקת הקליטה וברונו מהמחלקה לחברה והשתתפו בישיבת המזכירות בה נדונו כל השאלות בנושא זה, כפי שמסרנו בשעתו קבלת שאלת סדור ההורים של חברי הגרעין וקליטתם ממדים, שלא שערנו שעה שהוצעה לנו הצעה זו על-ידי המוסדות. גם חברי המחלקה מבינים, שלא אנו בלבד נהיה מסוגלים לשאת בכל אלה. והמוסדות מצדם יעמדו לצדנו ויושיטו כל עזרה אפשרית, אך יחד עם זאת חייב קבוצנו לקלוט מספר מסויים של הורים ולדאוג לסדורם.

לדעתם חייב היה המדריך המיועד שטרם נבחר מזמן לצאת לצרפת למען יוכל הוא לעקוב מקרוב אחרי מהלך התארגנותם ולקרב את מציאות קבוצנו מוחסית יותר אל לבם, ללמוד את בעיות ההורים, את ממדיה, ולעמוד בקשר עם הקבוץ למען פתור בעיות אלה באופן פרמננטי ולהקל בכך על המאמץ הגדול שידרש מאתנו לעשותו בבוא התחלת עלייתם ארצה.

כן הציעו לבחור באדם שמתפקידו יהיה לספל בבעיות הגרעין, לבוא במגע עם המוסדות, שלהם נסיון רב בדרכי הקליטה השונות והמגוונות של שנים רבות.

ברגע מסויים של הנידון במזכירות העלו חברי המחלקה הרהור קל על אפשרות לחלק את הגרעין לשניים ולקשור את החלק השני עם קבוץ נוסף עקב מספרן הרב שהגרעין מונה כבר כיום, אך גם דבר זה ניתן לשקולנו, כמו שנתגה עוד לשקולנו כל בעיות קבלת הגרעין לקבוצנו, שהתעוררה ביתר שאת עם קבלת המכתבים האחרונים מצרפת.

כל מכלול בעיות זה יובא עוד לדיון בשיחת הקבוץ בה גם נביא הצעה למדריך.

*** מולה ממחלקת הבטחון של הקבוץ-הארצי בקר אצלנו ודן בישיבה בה השתתפו אהובה, מינה, טרה י., ויצו והמזכיר על בעיות הקטורות בהתייחסותם הקרובה של חברי "ברקים", אחרי הצהרים קיים שיחה עם חברי ברקים עצמם ובערב יטב עם המזכירות בה סוכמו כל השאלות. בין היתר נאמר שם: השנה כבכל שנה נקראים בנינו אשר זה עתה סיימו את חוק לימודיהם, לשרת בסורות צ.ב.ל. שלא כבחורים מסויימים בארץ, איננו רואים בסרות זה רק חובה חוקתית החלה על כל צעיר ונערה בהגיעם לגיל י"ח, אל אנו רואים בזה כדבר ראשון שליחות לאומית, חלוצית ותנועתית, אשר כל אחד ואחד מבנינו חייב למלאה על הצד הטוב ביותר.

נוסף לכך אנו רואים ביציאת בנינו לצבא, סיכום מה לשנות הלימודים והחנוך, ויציאה לאוירה של הארץ היכרות עם שכבות העם השונות, החל בגומרי שמיניות דרך נוער הפרברים, נוער המוסבות והכפרים, נוער עולה ממזרח וממערב, היכרות עם בני ההתיישבות העובדת ועוד. למעשה נמצא בצבא חתך אופי של המדינה כולה, אשר בנינו מגלים אותו בהיותם בצ.ה.ל. - ולכן אנו נוהגים לאמר, שבמקום זה עוברים בנינו מבחן בגרות. כאן נערכות בחינות האופי,

עלוננו מצומצם הפעם בהיקפו,
 כי על כן עומדים אנו להוציא
 בשבוע הבא עלון נוסף מוקדש-
 ליובל העשרים של המפעל ובו
 חומר רב שנכתב ע"י רבים מ-
 חברים הקשורים במפעל.

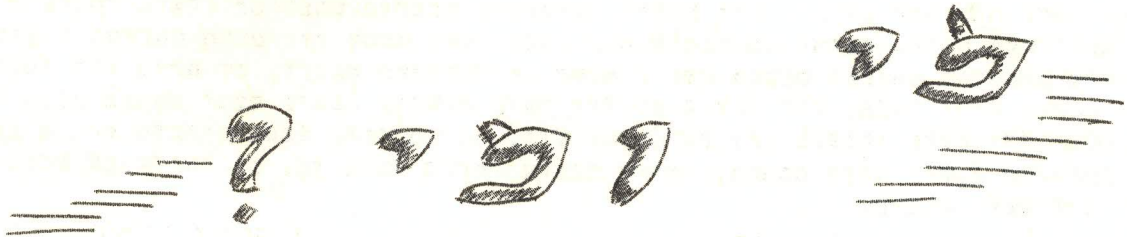
ה מ ע ר כ ת.

המחשבה והמורסר. ישנם כאלה שאינם יכולים
 לעמוד בהן, אך בדרך כלל הרוב הגדול הו-
 לך וחוזר מחוסן יותר, בריא וזקוף קומה-
 ומחשבה, אולם כדי להגיע לכך עלינו לדעת
 להדריך באופן המכוון ביותר את בנינו ל-
 פני התגייסותם ובזמן סרותם הצבאי. אנו -
 רואים בהליכה לצבא תפקיד חשוב אשר בני-
 נו נבחנו בו. זוהי תקופה של שליחות ו-
 בחינת גופו של כל אחד ואחת. עלינו להמ-
 שיך ולהדריכם גם בכל זמן היותם בצבא, -
 הדרכה אשר מתפקידה לשמור על הקטרים עם
 הקבוץ והחברה, ולמען ועמדו זקופים בכל אלה.

מועדי הגיוס הם: לבנים: תחילת אוגוסט ותחילת נובמבר.
 לבנות: יולי, ספטמבר, אוקטובר, דצמבר.

במסגרת מועדים אלה רשאי הקבוץ לבחור לעצמו את המועד המתאים לו ביותר.

שמראל א.

** נחמיה בן-אברהם קרינו המפורסם של קול ישראל
 לספורט, בקר בחברה הצעירה אצלנו על-פי
 הזמנתו של יאיר המורה שהיה בסעתו חב-
 רו לספסל הלמודים באוניברסיטה בירוש-
 לים. הילדים הרבו לשאול אודות הופעות
 ספורטיביות בעולם ובארץ ברוח המיוחדת
 שלהם, כגון: איזהו המסחק שמצא חן בעי-
 ניהם כהטוב ביותר? מי הוא הסחקן הטוב-
 והמצטיין ביותר? או, איזה הן הקבוצות
 החזקות ביותר וכו'. נחמיה הסביר דבר
 דבר כפי השאלות ברוח טובלנית וטובה -
 תוך הבנה לגפסם הספורטיבית של הילדים,
 כן עמד בהרחבה על המופעים הספורטיביים
 באולימפיאדה שהתקיימה ברומא.

** רפאל בן-שלום יצא למאלי כסגיר -
 ישראל שם. במלים נרגשות הוא נפרד-
 מהקבוץ בליל הסדר ובזוכחות אנשים-
 מאפריקה אותם ארחנו בחג הפסח, רפי
 ציין בין היתר ששליחותו הפעם היא
 קשה בסביבה זרה ובמרחק גדול יותר-
 מהבית, אך עובדת היותו חבר קיבוץ
 והרגשתו שקיבוץ זה עומד מאחוריו -
 מחזק את ידיו ונוסף בו בטחון.

** יהודה רייס יצא לארצות-הברית מב-
 לי שיטול פרידה במסיבה כלשהי ו-
 הסתפק בכתיבת כמה מלות פרידה מעל
 הלוח. כנראה שמועד נסיעתו נודע -
 לו ברגע האחרון ולא היה ספק בידו
 לנהוג אחרת.

** אריה איזיקוביץ חזר במפתיע ערב -
 החג מצרפת והספיק עוד להסב עמנו-
 לסדר. נראה עליו שבקורו זה השפיע
 עליו לטובה ומחלק חיובים לכל מי-
 שמברך אותו. אני גם מפרסמים כאן-
 קצת מרשמיו שם.

** קבוצת "אורן" שלנו עומדת לצאת ב-
 יום חמישי למשך יומיים לסביבת ג-
 חל אלכסנדר שע"י קבוץ מעברות ב-
 מסגרת הפעולות הצופיות של שכבת -
 בני-מצדה בתנועה. כתבה על כך גש-
 תדל לפרסם בעלוננו הבא.

** הקבוץ ממשיך לגסוע בהמוניו אל ת-
 ערוכת הקבוץ והחברים חוזרים מלאי
 חוויות וסיפוק.

** מועדי הטיולים השתבשו הסעם במידת
 מה עקב מסיבת יובל העשרים של בית
 החרושת שנקבע לאותו תאריך. הגור-
 מים המטפלים בכך משתדלים ביניהם-
 להגיע לעמק השווה, ותתפרסם בודאי
 הודעה מוסמכת מטעמם מעל הלוח.

אביהו בקש מנחמיה בן-אברהם -
 אוטוגרף, ובראות אביהו אותות
 השתוממות על פניו הוסיף ואמר:
 וכי מי יאמין לי שדברתי אתך-
 כלל?

** לאחר שקיום הבחירות בחודש אוגוסט גק-
 בע סופית נעשה דבר בחירת ועדה פוליטית
 פעילה לחופה ביותר ובטיחה הקרובה תו-
 בא הצעה לועדה זו.

** הרב אהרנרייך מוסיבת צ'נז שבנתניה פ-
 נה אל "הרב" צבי פרייזלר במכתב בו -
 הוא מתעניין לדעת האם ב"ה דאג לעצמו
 למצה שמורה, למען ידע האם הוא פטור -
 מלדאוג לו הפעם לכך. מה היתה תשובתו
 של צבי על דאגתו זו של הרב מצ'נז לא
 הצלחנו להודע.

** בועדת המסק הוחלט על קורס למנהלי חס-
 בונות מתקדמים אליו תצא אהובה למשך 3
 שבועות. החומר הנלמד בקורס זה מיועד-
 בעיקרו לעריכת מאזן.

בשתי הישיבות האחרונות של ועדת המשק מסר בניטו דו"ח על פעולות הבניה בחודשים האחרונים. מטרת הדיון היתה לסכם את ההתקשרות האחרונה עם מחלקת הבניה, להוציא מסקנות בנוגע לטיב, זמני הבצוע ומחיר הבניה.

באשר לטיב וזמני הבצוע היו הערות לכאן ולכאן. הוחלט לבוא בדברים עם מחלקת הבניה, לברר את הדורש הבהרה ובמיוחד לבדוק את מחיר הבניה לפני ההתקשרות החדשה. בימים אלה התחילו לבצע את השנוי בבית בתן-זאב גרסלר, עבודה זו אנו מצפים בכוחות עצמנו.

אחד הדברים שנדונו בישיבה זו היה התקנת תריסים בכל השכונות של שלב ב'.

בקבוצנו קיימים 56 יחידות משכון זה, שמרפסותיהם סגורות בוילון בד שמשך הבלאי שלו הוא קצר ביותר. רכז הבניה ומחסנאית הנגדים שהצטרכו לדאוג להחלפת התכופות של הוילונות האלה, הביאו את הבעיה הזו בפני ועדת המשק וזו מצדה החליטה להציע התקנת תריסים מתקפלים מאזבסט שבשעת הצורך אפשר יהיה לקפלם לגמרי, כל תריס כזה יעלה 120 ל"י בבצוע עצמי ו-180 ל"י בבצוע על ידי קבלן מבחוץ. בבצוע עצמי מסתכם סכום ההשקעה ב-8000 ל"י בערך ובבצוע חוץ ב-10,000 ל"י. את התריסים עצמם חייבים לרכוש בבת-אחת כי המחירים עולים עליה מתמדת, ואילו הבצוע יחולק לשנתיים. כן יחולק כל סכום ההוצאה בין שתי שנות תקציב.

תור הבצוע יצטרך להתחשב במצב הוילונות של כל יחידת דיור, ואלה בוילונותיהם במצב תקין יחסית יתבקשו להעזר בסבלנות, מה גם וכל הבצוע ימשך פחות משנתיים, כי הרי מאז התחלת שנת התקציב הנוכחית עברה כמחצית השנה.

כ ו ת נ ה : בתוך המועצה האישורית "עמק-חפר" מתאגדים מספר משקים לרכישת קטפות כותנה.

זה שנתיים שרצינו לגדל כותנה, אך כיוון שגידול זה דורש מספר רב של ימי עבודה בקטיף התנינו את התחלתו בגידול זה ברכישת קטפת. ומאחר וזו תעמוד לרשותנו כבר בעונת קטיף זו החלטנו לזרוע השנה שטח של 170 דונם. זריעה זו תבוא על חשבון החמניות שתזרענה השנה על מחצית השטח שתוכנן להן קודם לכן.

בדבר הספול בהדברת המזיקים התקשרנו עם מועצת הכותנה שהיא הארגון המאורגן ביותר בגידול זה והיא תבצע את כל עבודות ההדברה כשלנו ישארו הספולים השוטפים וההסקייה בלבד. אנו חייבים להכניס את הגידול הזה לשם גיוון מחזור הזרעים שהצטמצם אצלנו במשך השנים האחרונות, כשנאלצנו לפוציא כמה וכמה גידולים בשל איתרנסביליות שבהם או בשל מספר ימי העבודה הרבים שהם דרשו.

ל ו ל : הלול אינו פוסק מלהיות ענף המעסיק אותנו, את הלולנים ואת ועדת המשק גם יחד. עובדי ועדת המשק קיימה ישיבה עם עובדי הלולה בה התברר שאין כיום אפשרות לקבל החלטה סופית בדבר ממדי הלול אצלנו, כי רואים בתקנות האחרונות של משרד החקלאות אתגרות ארעי בלבד ואשר עלולים להשתנות במרוצת הזמן, לכן החליטה ועדת המשק למלא את בית האימון באפרוחים תוך תקווה שבמהרה נענה לדרישתנו ממועצת הלול להכיר בצריכת המשק שלנו מענף זה, צריכה המסתכמת ברבע מיליון ביצים לשנה.

השלב הראשון של ההסקעות בשפוצים ובשכלולים בלול בהן הוחל בשנה שעברה נועד היה לכך, שהלול יגיע עם הזמן להיקף בו ימצאו שלטה עובדים עבודה מלאה.

ואילו השלב השני צריך היה לאפשר הגדלה ב-1000-1200 מטילות נוספות מבלי שהיינו צריכים להוסיף ימי עבודה מאחר ותודות לשכלולים מסוגל אותו מספר עובדים לעבוד עם יחידת לול גדולה יותר.

ואם אמנם אין זה הזמן המתאים להגדיל את הלול הרי גם להחליט על חיטולו עקב העדר יחידת עבודה שלמה לא יכולנו בשלב זה, כי המצב הנוכחי אינו מאפשר להסיק מסקנות די צרכן לעתידו של הלול אצלנו.

לאור מצבו זה של הלול מבינה ועדת המשק לרוחם של עובדי העובדים בתנאים בלתי יציבים ונאלצים לצאת מהלול מדי פעם בחילופים ולעבוד במקומות עבודה אחרים של המשק. מד ממה? מד ממה?

שרה י.: אני משוכנעת שאנו זקוקים למהנדס מיעל ואז לא נזדקק למכונה זו. מבלי שאהכירן לפגוע ביוחנן במשהו הייתי מבקשת לתת לכל החברים להשתכנע בדרך הזאת לפני שבחליט.

יוחנן: אני מכנה את דברי קודמי כהצהרות בלתי אחראיות. את ההצעה הזו אנו שוקלים זה מזמן והתקשרנו עם כמה חברות שעוסקות מענף זה. איני מבין לסם מה אומרים, שהאנשים העובדים בהנהלת החשבונות מעונינים ברכישה זו, הרי מכונה זו דורשת עבודה פיזית קשה, שעה שבעפרון ביד קל יותר. אנחנו צריכים לעשות את עבודתנו במינימום של זמן ודבר זה ניתן רק בעזרת המכונה.

לא טענו שמכונה זו כבר אינה טובה אלא שאיננה מספיקה יותר. ובאשר לגודל המכונה, הרי כבר בשעת רכישת המכונה הקיימת או בסמוך לה הצטערנו על שלא רכשנו מכונה גדולה יותר.

יוקר המכונה הוא לא בגודלה או במספר המונים שלה, אלא בגלל טיבה המעולה יותר.

את העבודות שאנו צריכים להעביר אל המכונה לא נוכל לבצע אלא בטיפוס זה של מכונה שאנו מציעים.

החוק דורש עבודות בשביל מס ההכנסה והממשלה מצדה לוחצת עלינו שנקיים חוק זה ודבר זה אינו ניתן לביצוע בלי המכונה. אין זה ענין שבאמביציה, אלא ביעול, והתועלת שאנו עוליים להפיק ממנה.

אוריאל: את רכישת הדוד החדש למטבח יכולנו לדחות לעוד 5 שנים, ואם כי הוא עולה 16.000 ל"י החלטנו לרכוש אותו תיכף. אנחנו קמצנים במדה שונה כאשר אנו עומדים לרכוש סירים למטבח או מכונת חישוב להנהלת החשבונות. איננו כבר ילדותיים עד כדי כך, שנקבע בשיחת הקבוץ האם דוד הקיטור צריך שיהיה בעל קובטורה זו או אחרת, אלא שהלך מי שהיה צריך ללכת אל מהנדס, וכן נהגו ביחס למכונה. כל אלה שהשתתפו בישיבת ועדת המשק הכירו בצדקת הדרישה, אם כי יש ויש טעם להתייעצות מקצועית.

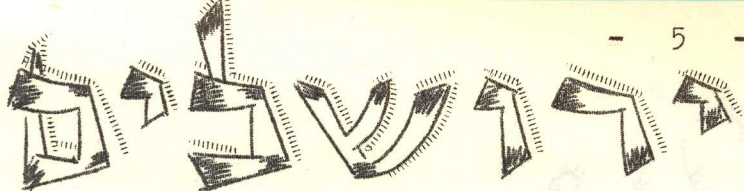
בשיחה יכול להווצר הרושם, שלמישהו בוועדת המשק יש קרדיט יותר ולמישהו פחות ואין הדבר כן. בצטרך לתת אימון לעובדים במקצוע זה ולהצביע אתם ברכישה זו. העוסקים בעניני משק חייבים לקבל את הנתונים, המספרים למען יוכלו לעבוד על פיהם בזמן הגכון, כי חמשה או ששה חודשים לאחר מכן אין כל ערך למספרים אלה אף אם הם נכונים ויפים, אם אנו באים אליהם בתביעות ודורשים נתונים הרי עלינו לתת להם את הכלים המתאימים לכך. ואם גם מכונה זו היא לפי שעה גדולה בשני טורים ממה שאנו זקוקים היום הרי לעתיד לבוא נוכל גם מהם להפיק תועלת. אם יש טעם או אין טעם לקנות כיום את כל הטורים, על כך אאפשר להתייעץ, אך עקרונות חייבים אנו להחליט היום.

אפרה: מפליג בהערכתו את צרכי האדמיניסטרציה הנובעים מהתקדמות הטכניקה הדורשת יותר ויותר כוחות מקצועיים ואומר: היה טוב אילו היתה לנו מזכירה טכנית השולטת באנגלית, צרפתית ועד גיל מסויים, היינו רוצים שכוחות החנוך שלנו יהיו עוד יותר טובים, אך כיוון שכל אלה אינם, אנו מסתפקים במה שיש. אני מסתייג מהנהלת החשבונות בכך שהיא עמצאית למדי. התנאי שהייתי מציג לה הוא שאנו נצטרך למצב - והמכונה הזו חייבת להיות האמצעי העיקרי לפיתרון תנאי זה - שהוא תספק את הצרכים היום-יומיים של בית-החרושת. הדבר נבדק ע"י יוחנן ואושר בוועדת המשק, שעבודות אלה תיעשנה במכונה זו ובצוות זה. לפי דעתי אין לראות בדברי גחן ושרה אלא כאסכולה אחרת בהנהלת חשבונות, מזו בה גוגלים רוב חברי ועדת המשק.

ריצו: צריך שיהיה חוש של פרופורציה, אין לקבל את הסגנון האומר: לא לקנות ציוד למטבח בעד 20 אלף ל"י כיוון שלא יספיק לנו הכסף לקניית מטות. סגנון זה הינו מסוכן מאוד. תמיד מופיעים צרכים חיוניים אחרים, ובכל זאת אנו חייבים להחליט ברוח דרישות בעלי המקצוע העוסקים בכך.

לבסוף הוחלט ב-18 קול לרכוש את המכונה המוצעת.

השנה הגיע תורה של קבוצת אורן - המסיימת בקרוב את חוק למודיה בכיתות היסוד - לצאת לאחת מערי ישראל לשם הכרתה מקרוב.

החלק העיוני של הנושא, אשר צריך היה להתבצע לפני היציאה לעיר שבגברה (היא ירושלים). שובש לא במעט ע"י תקלה בלתי צפויה, בצורת הספעת אשר תקפה את מרבית ילדי הכיתה. בכל זאת הצלחנו ללמוד את עקרי הדברים, בשטח ההיסטוריה והגיאוגרפיה של בירת ישראל.

בירושלים עצמה בילינו שבוע ימים, התכנית היתה דחוסה, נאלצנו לחיות בתנאי שדה לא קלים, אולם על הכל התגברנו בקל, הודות לרצון העז לראות ולחכור וחודות למצב הרוח המרומם אשר הבאנו אתנו. הילדים הבינו היטב כי אין כאן מקום לכל פינוק ושתפו פעולה עם המחנכים בחריצות תאמנות, הכל "דפק" מראשיתו ועד סופו.

התכנית יצאה לפועל כפי שחתכונו, והצלחנו לסייר במספר רב מאוד של מקומות מעניינים (מחס אתרים היסטוריים, מוסדות ציבוריים, מוזיאונים, מקומות קדושים, בתי-חרושת ועוד). הצות ובקורנו היה ידוע מראש - ובמקרים אחדים נצלנו "פרוטקציות" אישיות - נתקבלנו ברוב המקומות בסבר פנים יפות ובחדרחה מתאימה, קשה לקבוע מה שבח יותר את לב הילדים, אם עצם הנוף המרהיב של בירת ישראל ההיסטורית הספוג אווירה בלתי בשכחת או בית חכנסת האיטלקי הנהדר, או אם כנסית "הדורמציון" המפוארת, או האוצר שבספתפי "בנק ישראל", בית החרושת לזכוכית עדינה או בית בשיא המדינה...

בסיום כל יום גדוש סיורים, ישבו הילדים ותארו בכתב את אשר ראו, רבים מן ה"אורנים" לא הסתפקו ביומן השגרתי "ראינו... הלכנו... אכלנו... וחזרנו הביתה..." אלא נתנו ביטוי מלאי לרשמיחם הסגורונים והעמוקים, לא היה צורך לבקש אותם, כדי שיעבירו את הזכרונות ואת הרשמים אל הגיר.

מרתה / מ"שלהבת" ספרה לפרחה פ, שהיא נוסעת אל הסבתא - למשך חמשה ימים לחופש פסח, יום לפני נסיעתה שומעת פ - רחה את מרתה אומרת שהיא - תחזור מחר ושואלת: הכיצד? הרו אמרת שאת יוצאת למשך - חמשה ימים! אומרת מרתה; - זה נכון, אך מחר הרו יש - לנו חופש שינה.

מעון הסטודנטים בו גרנו שוכן בגבול העיר שבידי ישראל, בשכונת הספק "מוסררה", שהיא כנראה הנחשלת או אחת הנחשלות ביותר שבעיר. לפני ה- "אורנים" נתגלה עולם חדש, בלתי צפוי, החי בתנאים סוציאליים ורוחניים שונים בתכלית שגוי ממה שרואים בסביבתנו ואף במקור חטוף בעיר. גם המגע עם ילדי השכונה הויה מוקד הנזכי חשוב וגררו מענין לשיחות וויכוחים,

כמו כן הפיקו הילדים תועלת מן ההכרה עם סוג שונה לגמרי של אנשים, הם הסטודנטים של האוניברסיטה הגרים באותו המעון (שהוא מבזר לשעבר).

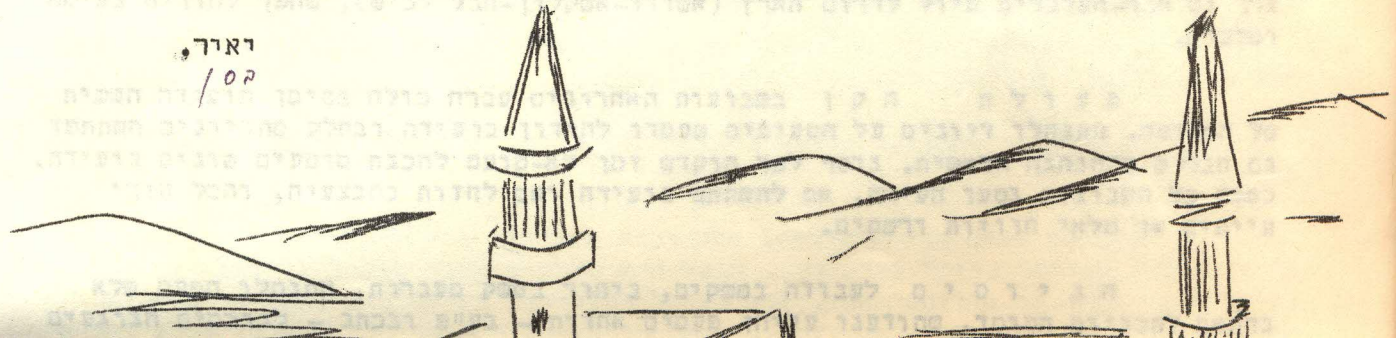
בלב קשה נפרדנו מירושלים, הילדים מוכנים היו לבלות שם עוד ועוד...

פדי להקל עלינו את המעבר אל המציאות ה"אפורה" הנה הפתעה בחוזרנו הביתה; מצאנו כי ילדי קבוצת "גפן" התנדבו לנקות בהעדרה את בית "אורן", עבדו וטאטאו, הזיעו ושפטפו, וכל זה מיזמתם הם, מעשה ללא תקדים בתולדות יחסי הקבוצות בחברת הילדים.

לסכום; אנו מודים לכל האנשים ותמוסדות בקבוץ, אשר אפשרו את סיורנו המוצלח, ובראש וראשונה בתונה תודתנו למטבח הילדים, שעמד כרגיל "על הגובה".

ולקבוצות הבאות בתור אחרי אורן, אנו מאחלים בלוי דומה בשנים הבאות.

יארן, 102

ה ש ב י

להוציא את החודש האחרון, התנהלו החיים במוסד - על כל גילוייהם - כסדרם. אלא שאינרע המזל ובשבועות האחרונים פקדה את החברה שורה של "אירועים" והתרחשויות, אשר שיבטו במידה נכרת את המהלך התקין של הפעולות למיניהן, ושל הלימודים בפרט. הסיבות, בחלקן "קלזדריות" (פורים, כנסים שונים, גיוסים, ועידת התנועה, טיול הקן המסורתי), ובחלקן - "מידי שמים": מחלת ה ש פ ע ת הפילה למשכב קבוצות שלמות, ולא זו בלבד שהשביתה לפעמים את הלימודים כליל, אלא גם החלישה את יכולת המאמץ הלימודית למשך ימים. גם המחלה וגם שאר סיבות מכשילות הן כבר מאחורינו, אולם בינתיים חלף השליש, ורק מזל אחד הוא שהשנה יהיה השליש האחרון ארוך מן הרגיל ואחדות מן הקבוצות כבר נתנו חלק ניכר מימי הגיוס.

בין פעולות החברה יש להזכיר קודם-כל את המ ש פ ט ה ס פ ר ו ת י. הפעם שימש כיסוד למשפט ספרותי-חברתי נאומו של ס. יזהר באילת (לפני שנתיים), הרצאה שגוללה לפני ציבור גדול של מחנכים וסופרים את בעיות הדור לאורה של השקפה וראייה שמטאירה כר נרחב לויכוח ולדיון. מלכתחילה היה משפט זה מכוון לגוף הבורג שבמוסד, אולם נעשתה פעולת הכנה גם בקבוצות הצעירות יותר, ולפי כושרן היו אף הן שותפות-משקיפות למאבק שהתנהל בין שני הצדדים. ומאבק אינטלקטואלי-מוסרי היה גם היה, כשהמשפט מתעלה לפרקים לשיאים.

במקום שני ראוי להזכיר את ח ג י ג ת פ ו ר י ס, שהצטיינה בהופעות נאות ועומדות-על-רמה של החניכים. הפעם הוקדש פחות זמן ומרץ להכנת החג (בשל המחלה והזמן הדחוק), אך דבר זה לא פגם בטיב התחפוסות וההופעות. לעומת זאת הורגש העדר שמחה ועליזות ספונטאנית-פורימית של כלל המשתתפים, ודבר זה אומר דרשני...

מקהלת המוסד השתתפה - יחד עם מקהלות רבות מבתי-ספר שבאיזור, בכלל זה מהמוסדות "מעייין" (עין החורש) ויקום - בכנס מקהלות אזורי הנערך מדי שנה בשנה מטעם המשרד לחינוך. המקהלה שלנו קצרה תשואות, וכאן המקום לציין, כי בשטח זה הושגו הש-נה הישגים נאים והמקהלה מוסיפה לשמש גו-רם אמנותי-חינוכי ממדרגה ראשונה.

לאחר ש ע נ ת קרא בעתון שב-משפט אייכמן נתנו רשיונות כנו-סה ל-20 אנשים מהקהל הישראלי-ואילו לעתונאי חוץ כמה מאות - הפטיר ואמר: או, לא יעשו כבר כלום לאייכמן, כי האנשים מחוץ לארץ יהיו רוב.

כן השתתפו הקבוצות הצעירות ב-כנס ס פ ר ט י ב י מטעם המשרד - לחינוך ונציגים מהקבוצות הבורגות נטלו - חלק בכנס דומה לבה"ס התיכוניים, שמתקיים במכון וינגייט. הישגינו בשני הכנסים גם-יחד לא היו גבוהים, ואת התוצאות יש לזקוף בחלקן על חשבון כושרם הגופני הירוד של - החניכים (המחלה!).

ע ר ב ה י צ י ר ה ה ע צ מ י ת היה אחד ממבצעי המרכזיים של החברה. ההופעות גרמו קורת-רוח כללית ולפעמים נתעלו לרמה רצינית. אותם ניתן לציין, כי ערב זה עבר כמעט כולו בסימן היצירה המוסיקלית, שלא כבימים עברו, כאשר ערבים מסוג זה היו כמעט על טהרת ההבעה הספרותית. יש הזוטים לראות בזאת מאותות הזמן, מעין "התאפקות" הנוער מביטוי-עצמי-מפורש והבעת דעה. מכל מקום נראה, שיש להשתדל ולהקהות את חד-צדדיותם של ערבי היצירה העצמית.

ט י ו ל ה ק ק ה מסורתי בתקיים אף הוא בתקופה זו, שמבחינת העונה היא הטובה שבעונות, אך מבחינת מצב בריאותם של החניכים ספק אם צריך היה לקיימו. למזלנו, היה היום נאה וחמים והטיול (לסביבות הר-טוב) עבר ללא תקלות. - בו ביום ערך גם חבר-העובדים טיול לדרום הארץ (אשדוד-אשקלון-חבל לכיש), שהפך לחוויה בעימה ומלכדת.

פ ע ו ל ת ה ק ק ב שבועות האחרונים עברה כולה בסימן הועידה הששית של התנועה. התנהלו דיונים על הסעיפים שעמדו להידון בוועידה ובחלק מהדיונים השתתפו גם חברי המהנהגה הראשית. נוסף לכך הוקדש זמן לא-מועט להכנת מופעים שונים בוועידה. כמעט כל הקבוצות נסעו העירה, אם להשתתף בוועידה ואם לחזות במבצעה, והכל חזרו עייפים אך מלאי חוויות ורשמים.

ה ג י ו ס י מ לעבודה במשקים, ביחוד במשק מעברות, התנהלו הפעם שלא בהתאם לתכניות המוסד, שהודענו עליהן פעמים אחדות - בע"פ ובכתב - לגורמים הנוגעים בדבר. השאלה נגעה בכיתות י"ב בעיקר: עובדת קיומן של קבוצות מקבילות, שחלק מלימודיהן

משולב ומשותף (והמצב באחת מהן מן ההכרח שיתן אותותיו גם בחברתה), מצריכה תכנון קפדני, והפרת התכניות עלולה להביא - כפי סקרה הפעם - לידי מצבים בלתי-רצויים. אמנם בכון, שקיים הבדל ביכר בהרכב-הענפים של שני המשקים וגיוסי החניכים נדרשים בכל משק בעונה אחרת, ואף על פי כן יש לעשות הכל למניעת פגיעה רצינית בחיי המוסד ובעבודתו התקינה.

"ב ר ק י ס" ו"ד ר ו ר" נכנסו לתקופת "התחלת הסוף": השבוע תעשינה שתי הקבוצות בחיפה, במסגרת "שבוע להכרת המציאות בארץ" (שלה"ב) ואח"כ תתחיל תקופה "דחוסה" של עבודה לקראת הסיום: 3 שבועות בגבעת-חביבה, גמר הגיוסים למשקים והכנות מזרזות למפעלי הסיום (הצגה ותערוכה). הימים המעטים שבין כל הפעולות הללו ינוצלו ללימודים, אולם אלה ישאו אופי של לימוד מרוכז בשטחים מיוחדים ובחלקם יתקיימו במשותף.

במשך השליש השני התקיימן ב י ק ו ר י מ פ ק ח י מ מהמשרד לחינוך ומדור המוסדות של הקיבוץ הארצי. הח' ר. ש פ י ר א, שנחמנה מפקח מטעם האגף לחינוך חקלאי, ביקר פעמיים, ונוסף להשתתפותו בשיעורים בודדים, ניהל עם המזכירות שיחות בענינים שונים הנוגעים לפיתוחו של המוסד. כן ביקר פעמיים, מטעם אותו האגף, גם הח' א ר ז י. מרכז מדור המוסדות, א. ג י ל א י, עשה יום אחד במוסד, ביקר בשיעורים ושוחח עם חברים שונים. בימים האחרונים נערך ביקור-פתע של בן - ז א ב, המפקח הראשי על הוראת הערבית במדינה ולאחר שביקר בכמה שיעורים, הנטיח לבקרנו שנית עוד השנה.

ל ק ר א ת ש ב ת ה ל י מ ו ד י מ ה ב א ה (תשכ"ב) מתנהלים כמה וכמה בירורים, הן במוסד גרפו והן בפורום בין-מוסדי...

פ ג י ש ת ב"כ ה מ ו ס ד ו ת ש ב א י ז ו ר (מעין-שמר ועד יקום) כונסה ב"רמת חפר" ע"י מדור המוסדות והאגף לחינוך חקלאי לדיון על הדיפרנציאציה בכיתות י"א-י"ב בשנה הבאה. מרכז הדיונים היה - ריכוז המגמה החקלאית כולה במדרשה ע"ש רופין, הצעה הפותחת סיכויים רציניים להעלאת רמתם של הלימודים החקלאיים וגיוונם, ואולי גם הקלה כספית במרוצת הזמן. הדיון לא נסתכם והמשתתפים התחייבו למסור את עמדת מוסדותיהם עד ה-20 באפריל. אחוים מהמוסדות היו מסוייגים מאד לגבי ההצעה, וייתכן שדבר זה יגרום ליצירת מסגרת מצומצמת לביצוע ההצעה.

מאחר שיטבג'על מדוכת הדיפרנציאציה, הועלחה הצעה להרחיב את הקואופרציה בין המוסדות גם בשאר המגמות. לפי טעה טעון הדבר הבהרה נוספת ובדיקה מפורטת.

באותו מעמד בדונה גם שאלת הקמתה של כיתה-יום ליד ביה"ס "נעורים" בכפר-ויתקין. הכוונה - לריכוז חניכים מכיתות ט' ו-י' ללימוד מקצוע אגב הקמת מסגרת חינוכית וקיום לימודים עיוניים ברוחבו. גם שאלה זו נשארה פתוחה לבירור במקומות.

ל ק ר א ת א י ח ר ד כ י ת ו ת ז' (קב' "אורן" ו"סנונית") נתקיימה פגישה נוספת של מחבכי הקבוצות עם אנשי המוסד. עדיין תלויה-ועומדת שאלת העובדים (מורים, מטפלה) שיתלרו אל הקבוצה המתאחדת וכמה "נעלמים" מעכבים את ההכרעה. השאלה הועברה מחדש למוסדות שני הקיבוצים, תוך דרישה שעד ה-10 באפריל יסוכם הדבר סופית, הואיל וענין זה משמש בסיס לסידור העבודה במוסד בכלל לקראת שנת הלימודים הקרובה.

והפעם שאלת סידור העבודה דוחקת במיוחד: הבחירות תלויות מעל לראשנו וודאי יהא על המורים ובעלי התפקידים להתגייס לזמן ממושך - על כן חשוב עד מאד שאים אים יידע כבר עכשיו את הצפוי לו בטנה הבאה.

נמטר ע"י דב אסא.

אריה בחוזרו מצרפת

בית החרושת בו בקרתי מייצר רק מוצרי קלנדר ומחלקה אחת של אותו בית-החרושת אלא שהיא מרוחקת ממנו 18 ק"מ מייצרת בדים מרוחים.

אני וולטר התרכזנו בעיקר בייצור של קלנדר, אני בצד המיכון וולטר בצד הייצור.

עובדים אצלם שני קלנדורים, אחד והוא המודרני בעל 4 גלילים ואשר גם עינינו בשואות אליו המייצר בעיקר פילם דק, השני הוא מהטפוס שלנו בעל 3 גלילים, והוא מייצר בעיקר חומר עבה, עד מילימטר אחד. אנו כמובן התעניינו בעיקר בזה השני כי כזה יש לנו. התחקינו על שיטות העבודה שלהם ולסדורים של כל מערכת הקלנדר הזה, ראינו אצלם דברים

מוצלחים מסלנו במכונה זו וגם פחות מוצלחים מסלנו, מהדברים המוצלחים מצאנו שרבים מהם אפשר להעתיק ולהכניסם במכונה שלנו שיוסיפו רבות בייצור.

בבית חרושת זה יטנו ציוד חדיש על יד ציוד ישן ושניהם שלובים במהלך ייצור אחיד. לנו נראה שהתוצרת שלהם ובעיקר זו מהחומרים העבים מתקבלת יפה בשוק, זאת למדנו לדעת מהכמויות הגדולות שהם מייצרים מדי יום ביומו. את תוצרתם הם משווקים לא לארצות מפרות ורחוקות בלבד אלא אף לארצות השכנות והמפותחות שבאירופה.

בית החרושת מצוהל ע"י חבר של טכנאים. במעבדה בלבד עובדים קרוב ל-15 איש, מנהל המעבדה הוא יהודי שבא לצרפת לפני כמה שנים ממצרים, יהודי זה גם השתדל לנצל את שהותם של שני הישראלים ולהזכר בגירסה דינקותה והתקדם בלימודיו את השפה העברית מדי יום מחדש, הוזמנו אליו הביתה ונתקבלנו בסבר פנים יפות כשאתנו משתדלת אף היא בעברית רצוצה להנעים לנו בביתם.

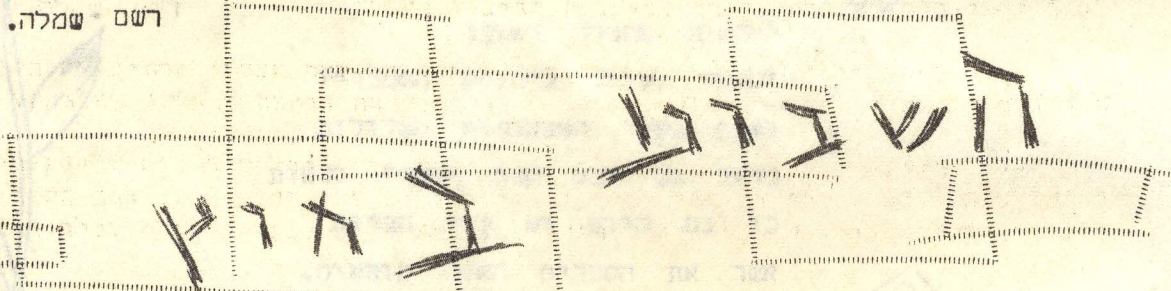
בעקבות בקור זה מוצע להנהלת בית-החרושת לרכוש חלקים מתאימים להשלמת הציוד שלנו למען נוכל לייצור בתנאים דומים לאלו הקיימים אצלם.

התרשמות עמוקה ביותר התרשמנו מצרפת בכך, שהפועלים עובדים חמשה ימים בשבוע בלבד וכלכלתה כלל אינה נראית כמתמוטטת מכך.

וולטר משתדל לנצל את כל החופש שלו בטיול על פני אירופה תוך תקוה שבסופו של הדבר יקבל את היתר הכניסה המבוקש על ידו לצ'כסלובקיה למען פגוש בה את קרוביו.

התפניתי מעט להסתכל בעוברים ושבים ברחובות פריס ולמדתי לדעת שהשגעון שתקף את אירופה לאחר שדני קיי הביא את אפנת כובע הטמבל מישראל גרר אחריו גם את נשי פריס המוסיפות על כובע זה עיטור של קש ממין מסויים ויוצר אשלייה של שער ראש טבעי.

כל זאת רשמתי מפי אריה כשהוא רכון על גבי שולחן העבודה שלו במחלקה הטכנית של בית-החרושת ומשתדל להסתיר ממני דברים צדדיים שראם בסיורו זה בהשאירו זאת לספורים של שעת כושר בין החברים, וסלחתי לו על כך.

בגלל חוסר זמן אני רק אשתדל למסור באן בקיצור את הפרטים החשובים ואשאיר מקום להערכות וחות דיעה בהזדמנות אחרת ועם הקוראים הסליחה.

אנחנו היינו יחד עם הקבוצה המקבילה לנו ממעברות "דרור" 5 ימים בחיפה ומהם עבדנו 3 בלבד. גרנו בבית-ספר יסודי שהיה פנוי במשך החופש, לנו בכיתות והשתלטנו על כל קומת הקרקע של הבנין. עבדנו ב-8 מקומות עבודה (תעשן, נמל, תנובה, שמן, גומי פרנל-לוי, ברגים, מכסות, פניציה) שמהם חלק (נמל, תנובה ועוד) הם מפעלים הסתדרותיים וחלק (תעשן, גומי, לוי) הם פרטיים. התחלת העבודה ברוב המפעלים היא ב-6.30, 7.00 והסיום ב-3.00 - 4.00 אחה"צ. בהפסקות לארוחות היו הבדלים גדולים בין מפעל למפעל מ-20 דקות לארוחה בתעשן ועד לשעה-שעתיים בנמל. גם השכר שקבלנו אנו היה שונה מאוד. מ-10 לירות ליום (!) בנמל, 5- בתעשן, 2,5 בפניציה ו...0 בשמן. במפעלים ההסתדרותיים יש עפי"ר תנאים טובים יותר לעובד (חדר אוכל, מקלחת, מנוחות ועוד) ובמפעלים הפרטיים - עבודה אינטנסיבית יותר ופחות בזבוז זמן. במפעלי ההסתדרות ניכר זלזול רב מצד הפועלים להסתדרות ולמוסדותיה, זלזול שבחלקו הוא מבוסס על הרת המציאות ובחלקו על אכזבה מהבטחות רבות שהובטחו ולא קוימו. רבים מהם שבבחירות האחרונות הצביעו א, ת או מ, אמרו שעכשיו יצביעו ה... .

אמסור בקצרה את רשמיי מהמפעל שבו עבדתי (תעשן, פרטי): זהו מפעל של כ-80 פועלים, מפעל ותיק המייצר בעיקר מקורים לבתי קירור, מאוררים גדולים וממזגי אויר מכל הסוגים. היחסים בין המעביד לפועלים עושים רושם טוב, אין סכסוכים, והפועלים שבעי-רצון ממקום עבודתם. יש שם מנהל עבודה - מעין "משגיח" שהיה עוד לפני כמה שנים פועל ח"כ "עלה לגדולה". הוא הביחסים טובים עם הפועלים והם "מעזיזים" אפילו להעיר לו הערות בקשר לניהול העבודה, במפעל עובדים גם הרבה נערים מתלמדים המקבלים שכר חלקי ועושים מעט מאוד. קיים "ועד פועלים" שבו ישנם 3 נציגים לפועלים הנבחרים בבחירות "חשאיות" ודרכם אפשר לכנס את אסיפת העובדים המתכנסת במקרה וישנן טענות כלשהן נגד ההנהלה או בעלי המפעל. הועד נבחר כל שנה ולפני דברי הפועלים כמעט ואינו עושה דבר,

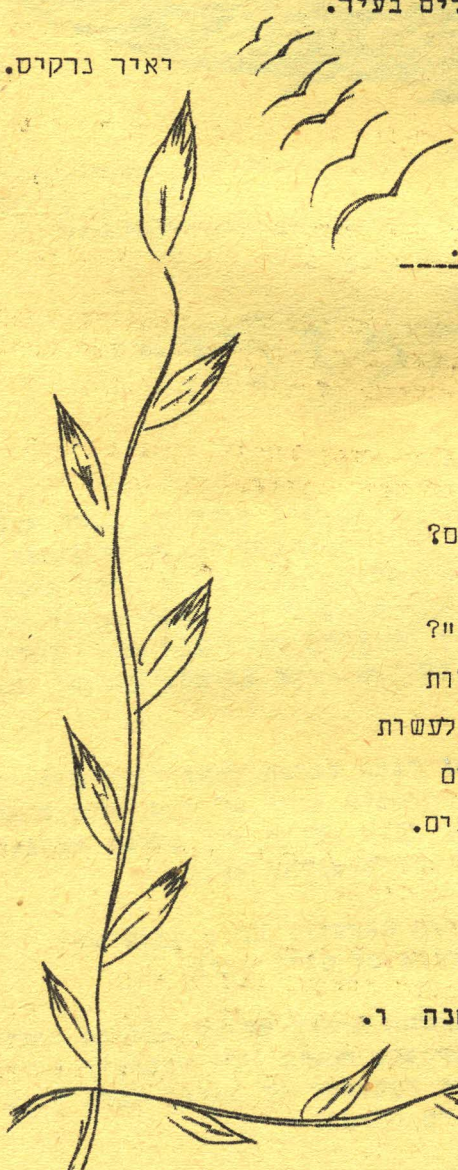
העבודה מתחילה ונגמרת בדיוק. כל פועל מקבל כרטיס יום-יום ועליו מצויינות שעת בואו ושעת עזיבתו את המפעל, בתחילת העבודה, ובסופה, בהתחלת ובסיום ההפסקות - בשמעת צפירה.

ביתר המפעלים התנאים אינם קפדניים כל כך אך פרטים מדוייקים אינני יודע.

אחרי העבודה היינו יוצאים העירה לאכול ולבלות, נוסף לכך היתה לנו כל ערב תכנית כלשהי (במועדון מפ"ם, פגישה עם חנן רובין וחייקה גרוסמן - "משפט אייכמן לאור ההיסטוריה", פגישה עם מנהל לשכת העבודה, עם פועלי הרכבת חברי מפ"ם, עם מזכירת מק"י בחיפה ועם חבר מ.פ. חיפה. הערב האחרון היה חפשי - ולמחרת עוד הספקנו לבקר בטכניון לפני שהגשם גרש אותנו הביתה.

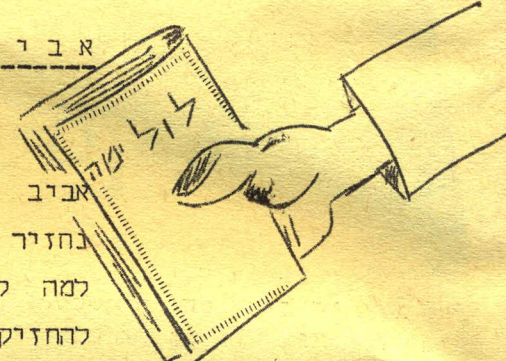
הדעה הכללית היא שהשבוע היווה חוויה מהנית מאד אך הזמן היה קצר מדי ולא הספקנו "לספוג" לתוכנו את כל החוויות של חיי הפועלים בעיר.

דאיר נרקיס.

א ב י ב הגיע . . .

אביב הגיע, פסח בא
נחזיר ספרים לספריה
למה לך למשל אפרים
להחזיק את "לוליטה" שנתיים?
התחשוב שחברך ראובן
יסתפק לעולם ב"חכמת המסכן"?
ואתם בעלי האצטבעות הגדולות
כדאי גם לכם קצת "פסח" לעשות
כי גם היום יש עוד חברים
אשר את הספרים האלה קודאים.
אביב הגיע, פסח בא
נחזיר ספרים לספריה.

חנה ר.

סנונית ראשונה של קשרים עם אנשי מאלר

גדי מ"רמון" קבל מכתב ממאלי, מתלמיד המכון האפרו-אסיאני של ההסתדרות שהיה בין אורחיו של רפי במסיבת ההיכרות ואשר התאכסן בביתו של פוצר, במכתב הוא כותב שהגיע הביתה וזכר תיכף למלא אחרי הבטחתו לשלוח לו בולים ממאלי, ותודה על הארוח הנאה לו זכה בביתו של גדי.

